باسمه تعالی

تاریخ: ۹۸/۱۰/۱۹

نام و نام خانوادگی:..... اداره آموزش و پرورش ناحیه/شهرستان..... مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

شماره کلاس: ..... مؤسسه فرهنگی آموزشی امام حسین علیه السلام ساعت شروع: ۸ صبح

پایه دوازدهم انسانی امتحان **علوم وفنون۳** نیمسال اول (دی ماه ۹۸) تعدادصفحه : ۳

ردیف	سوال	بارم
	تاریخ ادبیات (۲نمره)	
۱	**توضیحات زیر کدام شخصیت را معرفی می کند؟ یکی ویژگی شعری از او ذکر کنید.** « شاعر وطنی و از موسیقی دانان بزرگ عهد مشروطیّت بود. عرصه هنر وی تصنیف ها و ترانه های میهنی بود که در برانگیختن مردم و آزادی خواهی نقش بسیار موثری داشت. »	۰/۷۵
۲	**چه عواملی در ایجاد نهضت بازگشت ادبی موثر بودند؟(ذکر دو مورد)**	۰/۵
۳	**آثار را در ستون «الف» به پدیدآورندگان آثار در ستون «ب»وصل کنید.(در ستون ب دو مورد اضافی است.)** الف: شمس و طغرا / خداوند نامه / / / ب: سروش اصفهانی / میرزا حسن خان بدیع / صبای کاشانی / محمدباقرمیرزا خسروی	۰/۵
۴	**کدام یک از شاعران زیر به قصیده سرایی به سبک شاعران خراسانی در دوره بازگشت می‌پرداختند؟** الف) نشاط اصفهانی ب)مجمر اصفهانی ج) سروش اصفهانی د) فروغی بسطامی	۰/۲۵
	سبک شناسی (۲ نمره)	
۵	**درست یا نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید.** الف) شعر در دوره بیداری عمومیت یافت و به عنوان زبان برنده نهضت در اختیار روزنامه ها قرار گرفت ب) دایره واژگانی در دوره بازگشت و بیداری نسبت به آنچه در گذشته بود،گسترش چندانی نیافت.	۰/۵
۶	**از بارزترین ویژگی های ادبیات دوره بیداری..... ویکی ازشاخص ترین شاعران این حوزه ..... است.**	۰/۵
۷	**یک ضعف تکنیکی در اغلب داستان های دوران مشروطه که امروزه کاربرد چندانی ندارد، چیست؟**	۰/۵
۸	**چرا شاعران دوره بیداری به کاربرد جمله ها و ترکیب های زبانی در شعر کم توجهی داشتند؟دو عامل ذکر کنید.**	۰/۵

۹	**موسیقی شعر (۶ نمره)**	
	با توجه به بیت "همت طلب از باطن پیران سحرخیز / زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند"	۲/۵
	پایه های آوایی وزن شعر و نشانه های هجایی را در جدول زیر قرار دهید.	

پایه های آوایی	
وزن شعر	
نشانه های هجایی	

۱۰	**تقطیع مثال‌های زیر به صورتی که بین کمانک تقسیم شده است،باکدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟توضیح دهید.**	۱
	شب و روز (U – – U) آهوی دشت (– UU – U)	
۱۱	**پس از تقطیع هجایی بیت زیر، اختیارات شاعری زبانی به کار رفته در آن را مشخص کنید.**	۱
	پس سوی کاری فرستاد آن دگر / تا ازین دیگر شود آن باخبر	
۱۲	**مصوت بلند "ی" در چه صورت همیشه کوتاه و مصوت بلند "و" در چه صورت همیشه بلند تلفظ می شود؟**	۱
۱۳	**وزن کدام بیت همسان و وزن کدام ناهمسان است؟**	۰/۵
	الف) دلم سر به هامون رها می پسندد/ سرم بالش از صخره ها می پسندد	
	ب) از کرده خویش پشیمانم/ جز توبه ره دگر نمی دانم	
	زیبایی شناسی (۶ نمره)	
۱۴	**در بیت های زیر هر یک از قسمت های مشخص شده کدام آرایه معنوی را به وجود آورده است؟**	۲
	الف) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو/ باید که سپر باشد پیش همه پیکان ها	
	ب) نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت/ متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را	
	پ) دل و کشورت جمع و معمور باد / ز ملکت پراکندگی دور باد	
	ت) در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام	
۱۵	**در بیت زیر آرایه تضمین را بیابید و در باره آن توضیح دهید.**	۱
	خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم/ کز نسیمش "بوی جوی مولیان آید همی"	
۱۶	**با توجه به بیت های زیر به سوال ها پاسخ دهید.**	۱
	اگر ز خلق ملامت وگر ز کرده ندامت/ کشیدم از تو کشیدم، شنیدم از تو شنیدم	
	فرو رفت و بر رفت روز نبرد/ به ماهی نم خون و بر ماه گرد	
	الف) نوع لف و نشر بیت اول را تعیین کنید.	
	ب) « لف دوم » و « نشر اول » را در بیت دوم مشخص کنید.	
۱۷	**بیت زیر کدام آرایه ادبی را نشان می‌دهد؟ دانسته تاریخی خود را در مورد آن بنویسید.**	۱
	حرفی است این که خضر به آب بقا رسید/ زین چرخ دل سیه، دم آبی ندید کس	

۱۸	**در کدام یک از بیت های زیر آرایه متناقض نما دیده می شود؟ دلیل تشخیص خود را بنویسید.**	۱
	الف) من ازآن روز که دربند توام آزادم / پادشاهم که به دست تو اسیر افتادم	
	ب)گفتی به غمم بنشین یا از سر جان برخیز/ فرمان برمت جانا، بنشینم و برخیزم	
	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴نمره)	
۱۹	**با توجه به سروده زیر از دهخدا به پرسش ها پاسخ دهید.**	
	ای مرغ سحر چو این شب تار/ بگذاشت ز سر سیاهکاری * از نفخه روح بخش اسحار/ رفت از سر خفتگان خماری	
	بگشود گره ز زلف زرتار / محبوبه نیلگون عماری * یزدان به کمال شد پدیدار/ و اهریمن زشت خو حصاری	
	یاد آر ز شمع مرده یاد آر	
	الف) شعر را از نظر ویژگی های تاریخی دوره بیداری بررسی کنید.	۱
	ب) ابیات را در قلمرو ادبی بررسی نمایید.	۱
۲۰	**متن زیر از کتاب "تاریخ بیداری ایرانیان" است، آن را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید.**	
	« اگرچه ما در این تاریخ خود بیداری ایرانیان را از سال ۱۳۲۲ شروع کرده ایم، لکن اگر خیال خود را جمع کنیم و به نظر دقت و انصاف در تاریخ گذشتگان بنگریم ، در مجاری سنه ۱۲۶۵ بسیاری از امور و وقایع را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و قدم گذاردن آنها به راه تمدن و باعث و مسبب آن را جز مرحوم میرزا تقی خان امیر نظام احدی را سراغ نداریم، چه آن بزرگمرد از آن یکه اشخاص بود که قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی و بلندی رسید،دوست و دشمن او را از نوادر دهر شمردند و از خلقت های فوق العاده دانسته و کار های امیرنظام از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه که خرج، دو کرور اضافه بر دخل بود و عمارت و مرمت خرابی های دیگر که به زودی محال می نمود و همه در یک دو سال صورت گرفت، گواه و دلیل بزرگی مرد است.	
	الف) در دو سطح زبانی و فکری تحلیل کنید. (ذکر دو مورد برای هرسطح)	۲
	زبانی :	
	فکری:	

موفق باشید

جمع بارم	**۲۰**

باسمه تعالی

دی ماه ۹۸	موسسه فرهنگی آموزشی امام حسین علیه السلام	ساعت شروع :
پاسخنامه درس: فنون ۳	پایه: دوازدهم رشته : انسانی	تاریخ: ۹۸/۱۰/۱۹

پاسخنامه جهت سهولت در تصحیح خدمت همکاران محترم تقدیم می شود. نظر همکاران گرامی صائب است.

۱- عارف قزوینی(۰/۲۵) ، شعر او ساده و دور از پیچیدگی است / در شعرش سوز و شور نمایان است که نشان دردمندی و عشق به میهن است./ ذکر یک مورد (۰/۵)

۲ – تاراج کتابخانه های اصفهان / توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق بازار شعرو شاعری و مدح شاهان/ تضعیف جامعه بر اثر شکست ایران از روسیه تزاری/ ذکر دو مورد

۳- شمس و طغرا: محمد باقر میرزاخسروی / خداوند نامه: صبای کاشانی

۴- ج

۵- درست/ نادرست

۶- توجه به مردم * لاهوتی یا فرخی یزدی

۷- حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه های داستان و سخن گفتن او با خواننده

۸- صرفا به محتوی گرایش داشتند/ تسلط کافی برای ادبیات کهن نداشتند/ناگزیر بودند به شتاب شعر بسرایند(ذکر دو مورد)

۹ –

پایه های آوایی	هم مت ط ل	بز با ط ن	پی را ن س	حر خیز
	زی را ک ی	کی را ز د	عا لم ط ل	بی دند
وزن شعر	مستفعل	مستفعل	مستفعل	مستف
نشانه های هجایی	UU - -	UU - -	UU - -	- -

۱۰- تغییر کمیت مصوت ها بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه / تغییر کمیت مصوت ها کوتاه تلفظ کرد مصوت بلند

۱۱ –صفحه ۵۳ کتاب

۱۲- مصوت «ی» در کلماتی مثل بیا، سیاست واژه هایی از این قبیل همواره کوتاه

ومصوت «و»درکلمات تک هجایی مثل بو ،رو همیشه بلند است.

۱۳- الف: همسان ب: ناهمسان

۱۴- الف: مراعات نظیر ب: تلمیح پ: لف و نشر ت: تضاد

۱۵- بوی جوی مولیان آید همی تضمین مصراعی از رودکی	
۱۶- مشوش/ بررفت ، به ماهی نم خون	
۱۷- تلمیح به داستان خضر و آب حیات و توضیح مختصر در باره آن	۱۸- الف/ در بند تو آزادم / گرفتار و آزاد بودن هم زمان درزبان محال است.
۱۹-الف) معرف شعر سیاسی دوره بیداری است / اشاره به فضای سیاسی و اجتماعی زمان و انتقاد از آن/ آزادی خواهی / نقد استبداد یا مفاهیمی شبیه آن(ذکر دو مورد کافی است) ب: ذکر کنایه/ استعاره / پایبندی به عروض سنتی /توجه کمتر به آرایه ها و استفاده از شعر برای مقاصدخود / نظر همکار گرامی (ذکر دو مورد)	
۲۰- زبانی: ساده وروان – پرهیز از ترکیبات و عبارات زبانی- به کار نبردن ترکیبات ناآشنای عربی-(ذکر دو مورد) فکری: نوگرایی و تجدد خواهی – تاثیر امیر نظام در بیداری ایرانیان و حرکت آنان در مسیر پیشرفت- دستانتان پر توان - جهانی	